

Nejvyšší soud

Vaše značka 7 Tdo 274/2026

Brno 25. března 2026
1 NZO 50/2026 – 21

Obviněný Mgr. Vladimír Chlup – vyjádření k dovolání

1. Nejvyššímu státnímu zastupitelství bylo dne 15. 1. 2026 přípisem Okresního soudu v Olomouci (dále jen „soud 1. stupně“) sp. zn. 4 T 111/2026 doručeno k případnému vyjádření dovolání obviněného Mgr. Vladimíra Chlupa, nar. 8. 4. 1970 (dále jen „obviněný“), proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci (dále jen „odvolací soud“) ze dne 23. 10. 2025, č. j. 2 To 130/2025-488 (dále jen „napadené usnesení“), jímž odvolací soud podle § 256 trestního řádu zamítl odvolání obviněného proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 27. 3. 2025, č. j. 4 T 111/2024-450 (dále jen „prvostupňový rozsudek“).

2. Prvostupňovým rozsudkem soud 1. stupně obviněného uznal vinným přechinem присвоjení pravomoci úřadu podle § 328 trestního zákoníku a podle téhož ustanovení jej odsoudil k trestu odnětí svobody v délce šesti měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu, jejíž délku podle § 82 odst. 1 trestního zákoníku stanovil na šestnáct měsíců.

3. Obviněný podal prostřednictvím svého obhájce JUDr. Tomáše Nielese na napadené usnesení dovolání, jímž se domáhá toho, aby Nejvyšší soud oba rozsudky nižších soudů zrušil a sám obviněného zprostil obžaloby. Kromě toho taktéž navrhl, aby Nejvyšší soud odložil výkon rozhodnutí.

4. Státní zástupce předně uvádí, že podrobnou rekapitulaci skutkového stavu, předchozího průběhu trestního řízení, jakož i obsahu dovolací argumentace nepovažuje pro své vyjádření k předmětnému dovolání za nezbytnou, neboť tyto skutečnosti jsou dovolacímu soudu i obviněnému dostatečně známy. Státní zástupce také předepisuje, že v této věci neshledal důvodu výjimečně se vyjádřit nad rámec rozsahu podaného dovolání, v něm uplatněných dovolacích důvodů ani vlastní dovolací argumentace tak, jak ji obviněný zkonstruoval.

5. Své dovolání obviněný opírá zřejmě o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) trestního řádu a současně o tvrzení, že napadeným usnesením i prvostupňovým rozsudkem byla porušena jeho ústavně zaručená základní práva. Dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) trestního řádu lze s jistou mírou výkladové benevolence podřadit námitku, že obviněný nejednal protiprávně, a také že jeho čin nebyl společensky škodlivý.

6. Uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu obviněný zřejmě uplatňuje v jeho první a třetí variantě. K první variantě však neoznačuje konkrétní rozhodná skutková zjištění určující pro právní posouzení skutku, která mají podle jeho představ být v rozporu s obsahem kterých provedených důkazů; ke třetí pouze uvádí, že jím navrhované důkazy nebyly provedeny, přičemž však opomíjí, že soud 1. stupně o jeho důkazních návrzích rozhodl, a to tak, že je zamítl pro nadbytečnost (viz s. 2 protokolu o hlavním líčení ze dne 25. 3. 2025), což přílehavým způsobem i zdůvodnil v bodě 16. prvostupňového rozsudku. Před skončením dokazování přitom obhájce i sám obviněný k výslovnému dotazu soudu uvedli, že nad rámec těchto důkazních návrhů, o nichž soud 1. stupně procesně korektním i věcně správným způsobem rozhodl, žádných dalších důkazních návrhů nemají. Pokud tak v dovolání obviněný nedemonstruje, proč by závěry soudu 1. stupně o nadbytečnosti jednotlivých skupin navrhovaných důkazů měly být nepřesvědčivé, nelze ani třetí alternativu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu považovat za řádně uplatněnou.

7. Námitky porušení ústavně zaručených základních práv obviněného nepředstavují samy o sobě dovolací důvod a v nynější věci podle názoru státního zástupce k žádnému takovému porušení nedošlo. Jen na margo lze uvést, že dovozuje-li obviněný podjatost soudce, což by mohlo evokovat dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) trestního řádu, pak tuto odvozuje pouze ze soudcem zastávaného právního názoru, tedy nikoliv pro osobní poměr k věci či k osobám vystupujícím v trestním řízení, a nadto z dovolacích pomůcek, které má státní zástupce k dispozici, nevyplývá, že by obviněný tuto námitku vznesl před rozhodnutím soudu II. stupně (v textu odvolání ani v rekapitulaci průběhu veřejného zasedání v napadeném usnesení o tom není ani zmínky; z protokolů o hlavních líčeních nevyplývá, že by zde tato námitka byla řešena).

8. Státní zástupce konstatuje, že skutkový stav v nynější věci je nesporný a ani obhajoba jej nezpochybňuje. Lze tedy vyjít z toho, že obviněný předmětné listiny vytvořil a uplatnil způsobem rozvedeným pod body 1) až 4) výrokové části prvostupňového rozsudku týkající se popisu skutku. Těžiště vlastní dovolací argumentace obviněného spočívá v prosazování teze, že obviněnému ústavní pořádek svěřil pravomoc takto učinit, tedy vykonávat podle svého vlastního nejlepšího vědomí a svědomí veřejnou moc místo orgánů veřejné moci. Podle názoru státního zástupce tedy nemůže vůbec být sporu o tom, že obviněný naplnil všechny formální znaky trestného činu podle § 328 trestního zákoníku tak, jak jím byl uznán vinným, a obviněný toto ani nerozporuje, neboť samotná podstata jeho dovolacích tvrzení vychází z toho, že tak učinil, avšak je názoru, že tak činit směl. Jádrem sporné otázky tedy tkví v tom, zda jednání obviněného bylo protiprávní, jak uzavřely soudy obou stupňů, nebo zda obviněný jednal po právu, jak tvrdí on.

9. Státní zástupce se zcela shoduje s názorem soudů obou stupňů, že obviněný jednal protiprávně a že žádná součást ústavního pořádku mu nedávala právo vzít výkon veřejné moci do vlastních rukou. Obviněný se dovolává čl. 21 a čl. 23 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), které vykládá, zjednodušeně řečeno, tím způsobem, že lid a orgány veřejné moci jsou dva rovnocenné ústavní orgány, které jsou způsobilé vykonávat veřejnou moc přímo v zásadě v plném rozsahu (čl. 21 Listiny), přičemž nazná-li obviněný svým vlastním úsudkem, že kterýkoliv orgán veřejné moci nevykonává svou pravomoc způsobem, jež on považuje za souladný s ústavním pořádkem, automaticky je tento orgán veřejné moci vyloučen z výkonu veřejné moci po dobu, než se „napraví“ a začne jednat v souladu s představou obviněného o tom, jak by takový orgán měl fungovat, a po tuto dobu je volně k dispozici výkon pravomocí svěřených tomuto orgánu obviněnému.

10. Tento výklad je svébytný a především arbitrární, neboť jej nelze akceptovat ani při nejvelkorysejším výkladu při extenzi obecně uznávaných výkladových metod až na samotnou hranici jazykového vyjádření těchto ustanovení. V prvé řadě z čl. 21 Listiny v žádném případě nevyplývá lidskoprávní nárok jednotlivce na zavedení konkrétního nástroje přímého výkonu státní moci,¹ natož pak na výkon konkrétní pravomoci svěřené určitému orgánu veřejné moci. Jde toliko o právo občanů jakožto skupiny jednotlivců *podílet* se na správě veřejných věcí přímo. Toto právo tedy je sice individuální, ale náleží všem občanům, tedy jeho typickým rysem, ba esencí, je kolektivní, resp. pluralitní výkon typicky hlasováním v referendu či v plebiscitu, přičemž je přímo jeho podstatnou náležitostí, že žádný jeden občan si nemůže výkon veřejné moci svévolně přisvojit jen pro sebe. Ostatně kolektivní charakter tohoto práva vyplývá i z toho, že závaznost výsledku referend je spojena s nejnižším potřebným kvorem účasti, neboť je-li účast nižší, nevyjadřuje výsledek dostatečně silně vůli všech oprávněných hlasujících, aby bylo legitimní po všech, na které tento výsledek dopadá, požadovat, aby se mu podřídili.

11. Tento výklad rovněž zcela popírá čl. 2 odst. 1 a 2 Ústavy České republiky, podle nichž je zdrojem veškeré státní moci lid (tedy opět kolektivní entita, nikoliv každý jednotlivec sám za sebe), který ji vykonává prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní, přičemž ústavní zákon může stanovit, kdy lid vykonává státní moc přímo. Pravidlem je tedy výkon veřejné moci prostřednictvím orgánů státní moci, výjimkou jsou situace, kdy ústavní zákon zvlášť stanoví možnost výkonu státní moci napřímo. Obviněný sice tato ustanovení ve svém dovolání zmiňuje, ale vyvozuje z nich závěry, které jsou v příkrém rozporu již s jejich jazykovým vyjádřením, o to více pak i účelem. Plyne z nich totiž i obecný zákaz svémocného výkonu veřejné moci napřímo lidem mimo ústavním zákonem stanovené výjimky. Čl. 2 odst. 2 Ústavy tedy není čl. 21 odst. 1 Listiny nijak dotčen, a tedy čl. 21 Listiny nezakládá generální zmocnění k jakémukoliv přímému výkonu veřejné moci, toliko, jak již zmíněno, k „*podílení se*“ na správě veřejných věcí, ovšem za předpokladu, že tak stanoví podle čl. 2 odst. 2 Ústavy ústavní zákon. Obviněný nejen smysl, ale i samotnou existenci čl. 2 odst. 1 a 2 Ústavy opomíjí.

12. Obdobně neakceptovatelný je i jeho výklad čl. 23 Listiny. Podstata tohoto článku je mimoprávní, jeho zanesení do Listiny je v zásadě nadbytečné, neboť jsou-li splněny podmínky pro aktivaci čl. 23 Listiny, neexistuje již stát, který by reálně naplňoval Listinu, a podstata práva na odpor spočívá právě v tom, že občané jako prvotní „předstátní“ kontrahenti společenské smlouvy, která byla odstraněním demokratického řádu zrušena, jsou vyvázáni z poslušnosti k formálnímu státnímu aparátu, jenž se stal tyranem, a stávají se zpět originálním zdrojem veškeré moci, která v danou chvíli na žádný stát přenesena není, získávají právo tyrana svrhnout a znovuobnovit původní společenskou smlouvu. Právo na odpor tedy nelze nikdy uplatnit v rámci systému, proti kterému směřuje.²

13. Tuto situaci lze označit za ústavněprávní hlavu XXII, neboť lze-li právo na odpor účinně uplatnit pořadem práva před orgány veřejné moci, nemohou být nikdy naplněny podmínky uplatnění práva na odpor, a tedy ochrana tohoto práva nemůže být přiznána, protože činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků nejsou znemožněny; anebo jsou

¹ Srov. např. BARTOŇ, M., In: HUSSEINI, F.; BARTOŇ, M.; KOKEŠ, M. a kol. Listina základních práv a svobod. 1. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2021. citováno dle: www.beck.online.cz (online), k čl. 21, marg. č. 26. Obdobně např. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2012, sp. zn. III. ÚS 873/09 (N 28/64 SbNU 297), či usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 4. 2001, sp. zn. I. ÚS 641/2000 (U 16/22 SbNU), v nichž Ústavní soud vyložil obsah čl. 21 odst. 1 Listiny tak, že negarantuje dokonce ani právo požadovat vypsání referenda, ale toliko účast na hlasování v něm, pokud již bylo vyhlášeno.

² Srov. např. BARTOŇ, M., In: HUSSEINI, F.; BARTOŇ, M.; KOKEŠ, M. a kol. *op. cit.*, k čl. 23, marg. č. 38.

činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků znemožněny, a proto před nimi pak právo na odpor uplatnit nelze. Ústavní soud k tomu již v minulosti v souvislosti s uplatňováním práva na odpor ve vztahu k soudním rozhodnutím, s nimiž jednotlivec nesouhlasí, uvedl, že dokud je v demokratickém právním státě soudní moc ustavena způsobem předepsaným Ústavou a zákonem, nelze se zrušení jejích rozhodnutí domáhat právem na odpor.³ Tyto závěry lze nepochybně zobecnit na fungování jakéhokoli orgánu veřejné moci.

14. V každém případě se právo na odpor omezuje právě toliko na odpor, tedy vzepření se výkonu veřejné moci. Tato činnost tedy musí směřovat k neutralizaci nebezpečí či zvrácení již nastalého odstranění demokratického řádu, a byť podoby práva na odpor mohou být různé, jde o projevy rezistence či využití síly za účelem eliminace dokonané či probíhající paralýzy činnosti ústavních orgánů naplňujících postuláty demokratického a právního státu. Rozhodně však nezahrnuje svévolné převzetí výkonu veřejné moci, s jehož podobou prováděnou k tomu příslušným orgánem není jednotlivec spokojen, ani její paralelní výkon vedle oficiálních struktur systému ústavních orgánů funkčních ve shora nastíněném smyslu. To neodpovídá právu na odpor ani pojmově, ani účelem, naopak jde o antitezi k účelu práva na odpor, neboť se tím naopak připouští narušení funkčního ústavního pořádku svévolným činem jednotlivce. Komentářová literatura k tomu přiléhavě dodává, že: „Podle čl. 23 tedy mohou občané aktivně vystupovat proti snahám etablovat například diktaturu či totalitní režim, nemohou však sami právem na odpor zdůvodňovat nerespektování či odstraňování stávajících demokratických institucí.“⁴

15. Kromě shora uvedeného východiska, že právu na odpor podle čl. 23 Listiny nemůže žádný funkční systém ústavních orgánů přiznat právní ochranu, jinak by popřel sám sebe, státní zástupce konstatuje, že obviněný ani nemohl být v pozitivním skutkovém omylu ohledně toho, zda jsou skutkově podmínky aktivace čl. 23 Listiny naplněny. Obviněný ani netvrdí, že by v předmětné době Česká republika jako celek nefungovala coby demokratický a právní stát, či že by systematicky bylo znemožněno účinné použití zákonných prostředků. Podstata jeho trestné činnosti spočívala v tom, že podle jeho názoru Česká republika v oblasti obrany, tedy konkrétní úzké výseči veřejné moci, nečinila to, co by obviněný považoval za souladné s jejími mezinárodními závazky, a své domnělé oprávnění ujmout se přímého výkonu veřejné moci odvozoval právě od tohoto subjektivně nazíraného selhání. Netvrdil tedy, že by byly znemožněny svobodné volby či volná soutěž politických stran nebo že by neplatily principy vlády na čas, vlády většiny a ochrany menšin, že by nefungoval systém brzd a protí vah jednotlivých složek státní moci, že by justice systémově nerozhodovala nestranně a nezávisle, represivní složky nechránily bezpečí jednotlivců a jejich ústavně zaručená práva a svobody atd. Selhání či určité nedostatky v konkrétním segmentu veřejné moci by nebyly způsobitelné aktivovat právo na odpor ani tehdy, pokud by objektivně existovaly a vyvolávaly reálné negativní důsledky v každodenním životě jednotlivců, natož jedná-li se toliko o subjektivně pociťované nedostatky, které s sebou nesou pouze hypotetické negativní dopady do budoucna.

16. K „aktivaci“ článku 23 Listiny v žádném případě nemohl vést ani nálezný Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 27/09 ze dne 10. 9. 2009 (N 199/54 SbNU 445; č. 318/2009 Sb.) v tzv. „kauze Melčák“, v níž Ústavní soud zrušil pro rozpor s ústavním pořádkem ústavní zákon o zkrácení volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Tento nálezný lze jistě namnoze z odborných pozic kritizovat či s ním polemizovat, avšak nejednalo se ze strany Ústavního soudu jakožto *ex constitutione* orgánu ochrany ústavnosti o zjevnou svévoli, již

³ Srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2021, sp. zn. III. ÚS 898/21, bod 15.

⁴ Srov. BARTOŇ, M., In: HUSSEINI, F.; BARTOŇ, M.; KOKEŠ, M. a kol., *ibidem*, marg. č. 6.

by navíc byla narušena činnost ústavních orgánů způsobem, který by současně znamenal i vyloučení účinného uplatnění zákonných prostředků ve smyslu čl. 23 Listiny. I moc zákonodárná tento nálezní respektovala a činnost ústavních orgánů pokračovala i po vyhlášení tohoto nálezu běžným způsobem dál. Jde tedy opět o příklad pouhého subjektivního, byť nepochybně legitimního nesouhlasu obviněného s konkrétním jednorázovým výkonem veřejné moci v určité velmi úzké výseči, který však, jak již opakovaně uvedeno, k aktivaci čl. 23 Listiny nemůže vést. Ostatně nelze si nepovšimnout, že sám obviněný činnost Ústavního soudu za zase tolik nelegitimní či dokonce nelegální nepovažuje, když se přímo v textu svého dovolání v bodě 13. dovolává ve svůj prospěch nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3050/17 ze dne 10. 1. 2018, tedy vydaného dávno po nálezu v tzv. kauze Melčák, od něž obviněný údajně dovozuje nefunkčnost ústavních orgánů, jakož i konkrétně nezpůsobilost Ústavního soudu k výkonu veřejné moci.

17. Stejně tak nelze jakýkoliv rozpad demokratického a právního řádu spatřovat v novelizaci Listiny, neboť tato je prohlášena Ústavou, jež má sílu ústavního zákona, za součást ústavního pořádku, přičemž sama Ústava ani Listina nikde nepředepisují nezměnitelnost Listiny. Naopak Ústava v čl. 9 odst. 1 předpokládá svou změnu – s výjimkou změny podstatných náležitostí demokratického a právního státu (za něž nepochybně nelze považovat prodloužení lhůty pro zadržení o 24 hodin) – prostřednictvím ústavních zákonů a upravuje v čl. 39 odst. 4 i požadavky na jejich přijetí. Novelizace Listiny je tak Ústavou výslovně předvídaným procesem, jenž tedy nijak nemůže vybočovat z mezí ústavního pořádku.

18. Obviněný konečně nemohl jednat ani v právním omylu negativním o trestnosti, resp. protiprávnosti svého činu. Obviněný naplnil svými dílčími jednáními pod body 1) až 4) výrokové části prvostupňového rozsudku formální znaky skutkové podstaty v obou alinea přechínu podle § 328 trestního zákoníku. To obviněný ani nepopírá, tvrdí však, že jeho jednání bylo po právu. První alinea § 328 trestního zákoníku odkazuje znakem „*neoprávněně*“ na jiný právní předpis, druhá je formulována tak, že ji naplní jakýkoliv výkon úkonu, který je rezervován jen orgánům veřejné moci z moci úřední, kromě výkonu provedeného takovým orgánem. Posouzení právního omylu bez ohledu na tento rozdíl však v obou případech vyznívá stejně, neboť obviněný se v obou z nich dovolává jako okolnosti vylučující protiprávnost výkonu svých domnělých ústavních práv podle čl. 21 a čl. 23 Listiny.

19. Jak státní zástupce vyložil shora, podle jeho názoru na základě čl. 23 Listiny nelze efektivně vyloučení protiprávnosti stavět⁵ a ani čl. 21 Listiny na tuto situaci vůbec nedopadá. Exkluzivita výkonu pravomocí svěřených orgánům veřejné moci pouze těmito orgány je natolik elementární notorií a současně předpokladem funkčnosti nejen demokratického a právního státu, ale do jisté míry v podstatě každého státního útvaru. Ve smyslu § 19 odst. 2 trestního zákoníku podle názoru státního zástupce tak byla protiprávnost činu pro obviněného rozeznatelná bez zřejmých obtíží, takže ohledně ní nelze než uplatnit pravidlo *ignorantia legis neminem excusat*. Nedostí však na tom. Obviněný totiž sám poměrně obsáhle demonstroval, že je s obsahem základních ústavních dokumentů obeznámen, a dokonce předložil jejich vlastní svérázný výklad. Nemohl být tedy v omylu ohledně existence dalších ustanovení součástí ústavního pořádku, např. již zmiňovaného čl. 2 odst. 1 a 2 Ústavy, jakož i skutečnosti, že tato ustanovení podléhají určitému ustálenému výkladu, který nemůže být svévolný a arbitrární.

⁵ S výjimkou případů, kdy skutečně došlo k pokusu o odstranění demokratického právního řádu a činnost ústavních orgánů a znemožnění účinného použití zákonných prostředků, tento pokus byl právem na odpor potlačen, a obnovený demokratický řád zpětně posuzuje činy z období odporu, které formálně naplňují znaky skutkové podstaty, avšak byly vedeny pouze za účelem obnovy demokratického řádu. Tomu se však nynější situace ani zdaleka neblíží.

Obviněný vědomě opomněl existenci jak judikatury Ústavního soudu, tak respektovaných odborných děl naší konstitucionalistiky, přičemž státní zástupce se odvažuje tvrdit, že ani jedno z nich právo na odpor neumožňuje vykládat způsobem, jakým činí obviněný. I kdyby tedy obviněný byl skutečně upřímně přesvědčen o správnosti a přípustnosti svého výkladu, což státní zástupce nikterak nehodnotí, neboť to pro posouzení jeho trestní odpovědnosti není relevantní, zjevně se svého omylu mohl snadno vyvarovat.

20. Ostatně lze doplnit, že nepřijatelné důsledky svého výkladu připustil v hlavním líčení i sám obviněný, když k otázce soudu uvedl, že kdyby se stejně jako on choval každý, nastal by chaos. Ve vlastní logice vidění světa obviněného lze dokonce *ad absurdum* dospět k i závěru, že pokud každý s oporou o čl. 23 Listiny smí hodnotit výkon pravomoci ústavních orgánů, za nějž obviněný jednájící „v režimu čl. 23 Listiny“ považuje i sám sebe, a shledá-li jej neústavním (či dokonce protiústavním), smí se postavit takovému orgánu na odpor, pak tím přiznává i orgánům činným v trestním řízení, resp. jednotlivcům, kteří za ně jednájí (u nichž rovněž obviněný nemůže vyloučit, že tak činí proto, že si výkon pravomocí těchto orgánů přisvojili jednájící „v režimu“ čl. 23 Listiny) právo jej trestně stíhat a uznat vinným, pokud si sami vyhodnotili, že jeho výkon veřejné moci v „režimu“ čl. 23 Listiny splňuje podmínky pro to, aby se proti němu sami „v režimu“ čl. 23 Listiny postavili na odpor.

21. Na věci rovněž ničeho nemůže změnit, že obviněný předmětné listiny podepisoval sám s odkazem na čl. 21 a čl. 23 Listiny. Je lhostejno, jakým způsobem pachatel přečinu podle § 328 trestního zákoníku odůvodňuje skutečnost, že vykonává úkony rezervované orgánům veřejné moci, podstatné je pouze to, že tak činí bez zákonného zmocnění a že zasahuje do objektu spočívajícího v exkluzivitě výkonu veřejné moci svěřené orgánům veřejné moci těmito orgány. Ve své dovolací argumentaci si kromě toho protiřečí, uvádí-li že nevykonával či nechtěl vykonávat žádný úkon vyhrazený toliko orgánům veřejné moci, když trest jeho argumentace vychází z toho, že právě k výkonu takových úkonů byl na základě svého výkladu Listiny oprávněn.

22. Uvádí-li pak v textu dovolání obviněný, že v popisu skutku pod bodem 1) prvostupňového rozsudku není uvedeno, jako který orgán veřejné moci měl obviněný jednat, neboť tam konkretizovaná listina jej uvádí jako zástupce České republiky, z čeho obviněný dovozuje, že tím nemohl naplnit skutkovou podstatu § 328 trestního zákoníku, neboť ta chrání toliko orgány veřejné moci, nikoliv Českou republiku jako stát, ani v této parciální námitce se státní zástupce nemůže s dovoláním ztotožnit. Česká republika jako specifický subjekt povahy veřejnoprávní korporace (v širším slova smyslu) uplatňuje veřejnou moc, resp. zde státní moc jako její součást, prostřednictvím svých orgánů. Obracel-li se tak obviněný v zastoupení České republiky na orgány Evropské unie, vykonával tímto způsobem úkony, které jsou vyhrazeny příslušným orgánům veřejné moci (vláda České republiky, jednotlivá ministerstva, Stálé zastoupení České republiky při Evropské unii jako složka Ministerstva zahraničních věcí). Neoznačení konkrétního orgánu tento fakt nijak nepopírá. Tento závěr je v plném souladu i s předmětem ochrany přečinu přisvojení pravomoci úřadu podle § 328 trestního zákoníku, neboť jestliže toto ustanovení chrání bez výjimky všechny orgány veřejné moci České republiky, chrání nutně i Českou republiku jako takovou, neboť ta je z pohledu výkonu veřejné moci toliko sumou orgánů veřejné moci, jejichž prostřednictvím ji vykonává.

23. Státní zástupce doplňuje, že ta část podání, která je uvozena označením „*Samostatné vyjádření obviněného k věci*“, vyvolává určité pochybnosti, zda je ve smyslu § 265d odst. 2 trestního řádu stále součástí dovolání. Ustálená judikatura Nejvyššího soudu totiž vykládá § 265d odst. 2 trestního řádu tak, že materiálně musí být dovolání nejen podáno prostřednictvím

obhájce, ale také obhájcem kvalifikovaně zpracováno. Jelikož ale ani této části nelze zcela upřít přinejmenším užití obrátů jako „můj klient“, zřejmě ji lze považovat za zpracovanou jeho obhájcem, a tedy k jejímu obsahu při posouzení dovolání přihlídnout. K jejímu obsahu však státní zástupce uvádí, že tato část představuje pouze subjektivní úvahy obviněného o tématech demokracie, legitimacy veřejné moci a vztahu jednotlivce a státu. Obviněný v nich proti sobě uměle staví pojmy demokratický a právní stát vs. zastupitelská demokracie, přičemž tyto pojmy v žádném případě nejsou dichotomické, jak se je obviněný snaží prezentovat.

24. Demokracie není sémanticky jednolitým, významově ostře ohraničeným pojmem, ale polysémem, v jehož jádru leží myšlenka vlády lidu ve smyslu účasti jednotlivců, který tento lid tvoří, na vládě. Lakonicky bývá tento pojem přibližován paremií „vláda lidu, lidem a pro lid“. Periferie tohoto pojmu je však tvořena bohatým spektrem konkrétních podmínek rozsahu a výkonu takovéto vlády, od toho, kdo je vřazován do pojmu lid, přes míru podílu na vládě až po konkrétní podobu jejího ustavování a výkonu. Demokratický a právní stát tak může být současně zastupitelskou demokracií, neboť i ona spadá do širšího pojmu demokracie. Právě to vyjadřuje čl. 2 odst. 1 věty za středníkem Ústavy. Na druhou stranu v současné době snad neexistuje žádný demokratický a právní stát, který by fungoval výlučně či v převážné míře jako přímá demokracie tak, jak si ji představuje obviněný. I např. v této souvislosti často zmiňovaná Švýcarská konfederace je primárně zastupitelskou demokracií, toliko s frekventovanějšími a akcentovanějšími prvky přímé demokracie v podobě referend. Ani zde však jednotlivci nevykonávají moc napřímo vedle či namísto orgánů veřejné moci, jimž je v konkrétním rozsahu svěřena.

25. Na takové úvahy má obviněný jako každý člověk právo, ačkoliv při nich zjevně opomíjí nejen zřejmý obsah ústavního pořádku, ale i více než čtvrt století vývoje závazné judikatury Ústavního soudu, jakož i kontextuálně bohatého odborného konstitucionalistického diskursu k povaze současného státního režimu a ústavního zřízení České republiky. Neopustily-li by tyto jeho úvahy jeho *forum internum* či sféru učených polemik v teoretické diskusi, byly by chráněny v prvním případě absolutní svobodou myšlení, v druhém případě svobodou projevu. Pokud však obviněný podle nich i reálně jednal, ačkoliv tak činil v rozporu se zákonem i ústavním pořádkem, a naplnil tím všechny znaky skutkové podstaty přečinu podle § 328 trestního zákoníku v obou jeho alinea, vykročil tím z mezí, v nichž tyto úvahy chrání lidskoprávní závazky, a dovození jeho trestní odpovědnosti je tedy důvodné.

26. Státní zástupce k tomu shrnuje, že úvahy obviněného nejsou způsobilé vyvrátit základní postulát, na němž rozhodnutí v nynější věci stojí – jednotlivec si *de constitutione lata* nemůže přisvojit výkon pravomoci orgánu veřejné moci jen proto, že nesouhlasí s tím, jakým konkrétním způsobem je v jeho zájmové oblasti vykonávána, a to ani tehdy, když by tento výkon vykazoval určité vady. Právem na odpor se pak nemůže zaštitovat v systému, vůči kterému je uplatňuje.

27. Ani důvody pro neuplatnění trestní odpovědnosti z důvodu tzv. přímé aplikace zásady subsidiarity trestní represe nelze podle státního zástupce v nynější věci nalézt. Je jistě pravdou, že si lze představit i způsoby naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu s podstatně vyšší konkrétní společenskou škodlivostí, nicméně čin obviněného nelze bagatelizovat do takové míry, že by neopodstatňoval vyvození trestní odpovědnosti vůbec. Obviněný nepochybně zasáhl objekt přečinu podle § 328 trestního zákoníku, když interferoval s výkonem pravomoci, náležejícímu jen k tomu určeným orgánům veřejné moci. Že tak činil ze subjektivně zastávaného přesvědčení, že tím Českou republiku zachraňuje, i že jeho jednáním nevznikla žádná podstatnější újma, jej v žádném případě nevyvíňuje a soudy obou stupňů to zcela

odpovídajícím způsobem zohlednily v rovině uloženého trestu. Obviněný však nemínil své jednání jako recesi či nadsázku, ale zcela vážně se pokusil sám vstoupit do činnosti orgánů veřejné moci s účinky, které jím vyhotovené dokumenty předpokládaly. To objekt přečinu podle § 328 trestního zákoníku zasahuje nikoliv okrajově, ale přesně v jeho středu a podstatě. Společenskou škodlivost jeho jednání pak umocňuje, že činil úkony rezervované vrcholným ústavním orgánům, přičemž za přečin podle § 328 trestního zákoníku je běžně postihován i výkon úkonů rezervovaných orgánům místních samospráv.⁶

28. K návrhu na odložení výkonu rozhodnutí státní zástupce podotýká, že vzhledem ke zjevné neopodstatněnosti dovolání není tento postup namístě, a za těchto okolností by v konečném důsledku neprospěl ani zájmům obviněného, neboť po dobu odkladu výkonu rozhodnutí by neběžela zkušební doba jeho podmíněného odsouzení. Ku prospěchu obviněného přitom nepochybně je, aby tato zkušební doba uplynula co nejdříve.

29. Po zvážení shora uvedených skutečností proto státní zástupce navrhuje, aby Nejvyšší soud předmětné dovolání **odmítl v neveřejném zasedání podle § 265i odst. 1 písm. e) trestního řádu jako zjevně neopodstatněné**. Současně podle § 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu státní zástupce souhlasí s tím, aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání učinil i jiné než navrhované rozhodnutí.

JUDr. Jan Provazník, Ph.D., v. r.
státní zástupce

Za správnost vyhotovení:
Bohumila Suchánková, DiS.

⁶ Srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2015, sp. zn. 6 Tdo 1480/2014, kde šlo o spáchání tohoto přečinu k neoprávněným příložením „botičky“ vozidlu parkujícímu na vyhrazeném místě.